

Tutkimuskeskus

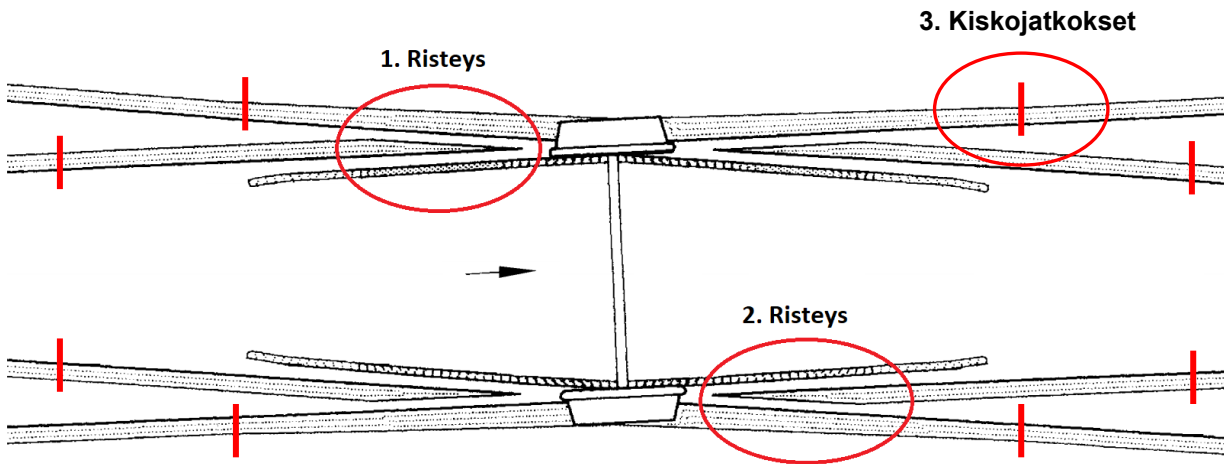
TERRA Geo
Road
Rail

Komposiittipölkkyiset KRV-vaihteet

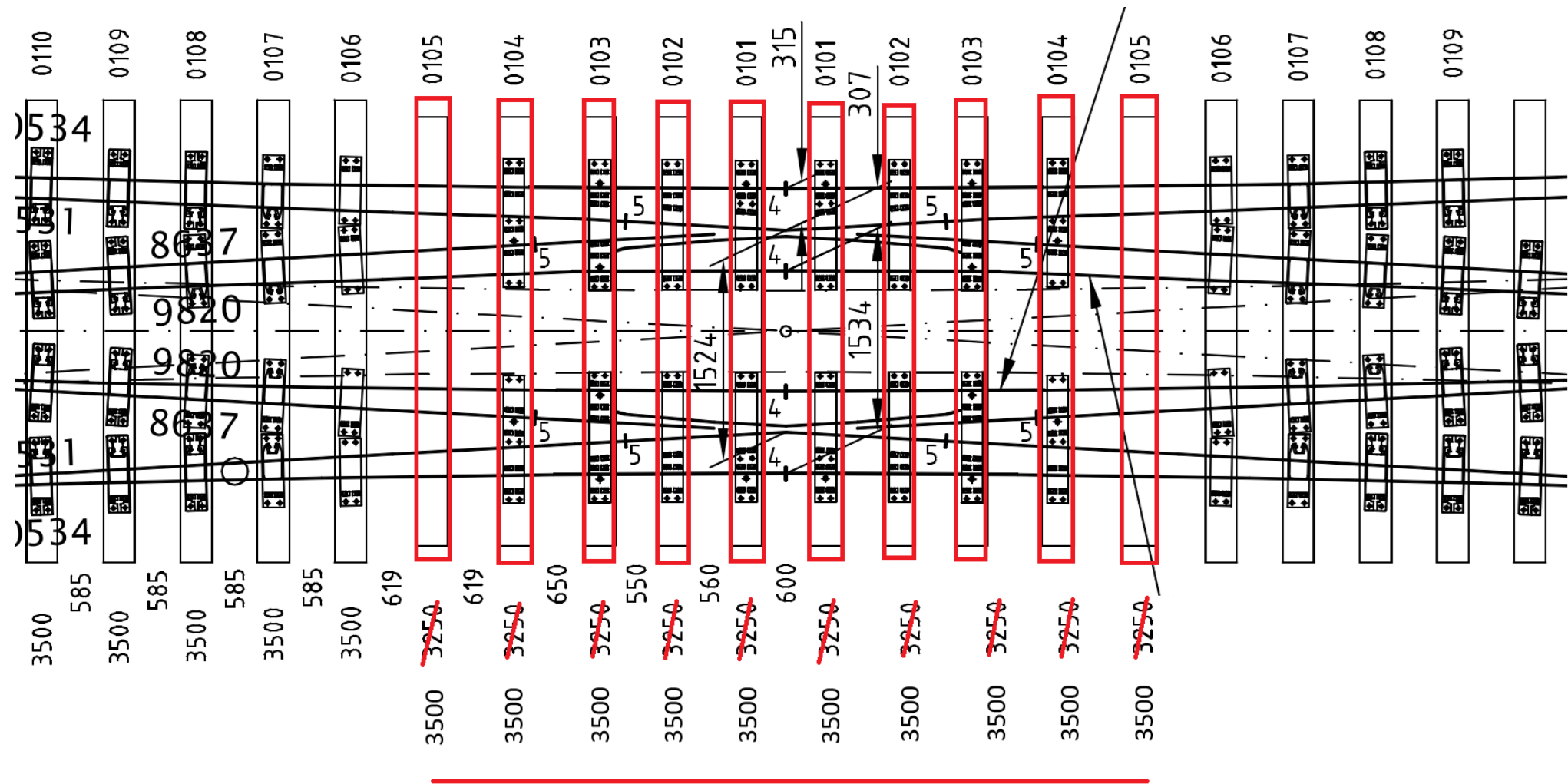
Väylän Tukemispäivä 11.3.2026

Mihin asioihin komposiittipölkkyisellä KRV-vaihteella haetaan muutosta?

- Korvausvaihtoehto pääraiteiden betonipölkkyiselle KRV-vaihteelle
- Nykyiset rakenneongelmat ovat hankala tuettavuus sekä suuret dynaamiset iskut risteysen erilaisissa epäjatkuvuuskohdissa.
- Nämä synnyttävät pumppausta risteysalueen pölkkyissä sekä kiskovikoja risteysosiin.
- Komposiitilla on mahdollista valmistaa pidemmät pölkyt risteysalueelle, joka saattaa vähentää tukeutumisongelmaa.
- Komposiitin oletetaan joustavampana materiaalina sopeutuvan paremmin dynaamisiin kuormituksiin ja pölkyn taipumaan sekä tarjoavan sitä kautta hieman heikommallakin tuennalla kenties parempaa geometrian pysyvyyttä.
- Voidaanko samaan parempaan tukeutumiseen päästä myös pohjaimellisella betonipölkkyllä?

Pölkyn pituuden muutos

Pölkyn pituuden muutos

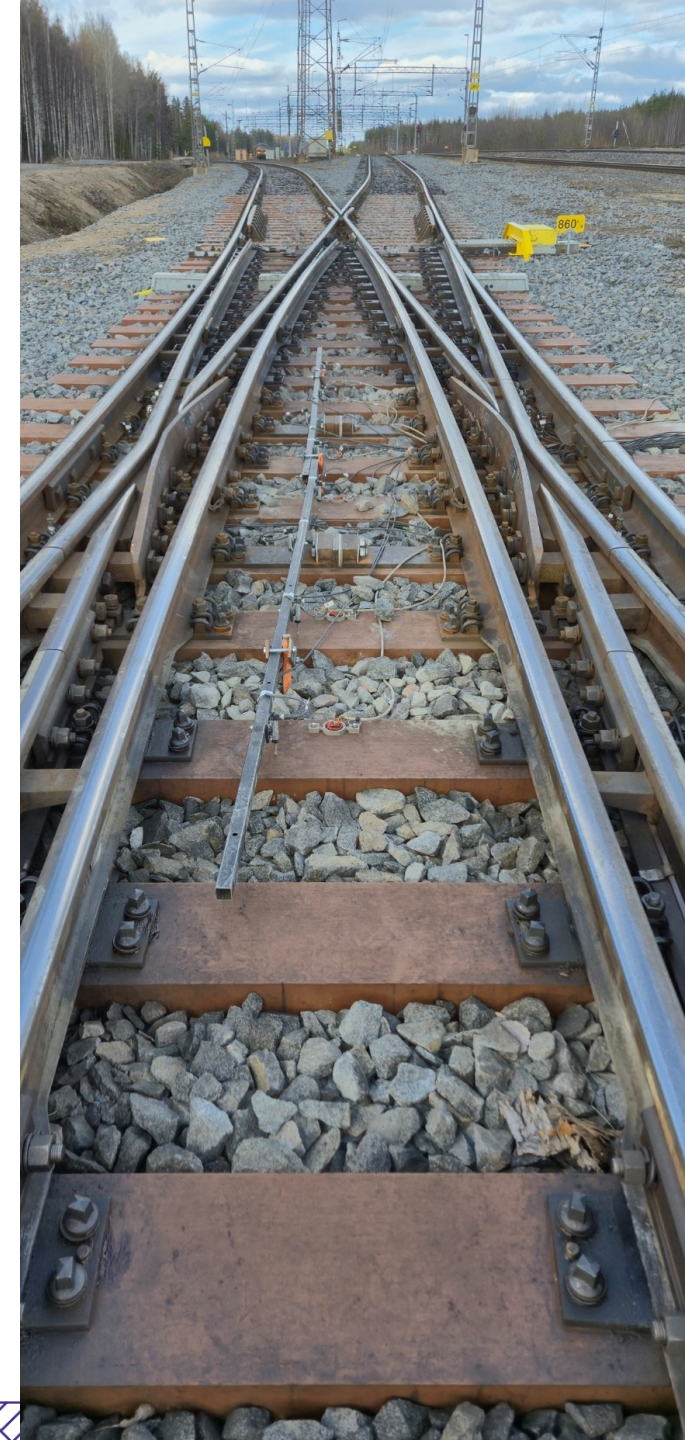
Mittauskohteet

- Komposiittipölkkyiset KRV-vaihteet päätettiin asentaa tässä vaiheessa vielä hieman hiljaisemmille rataosille, koska komposiitin soveltuvuudesta ei voida kuitenkaan mennä takuuseen.
- Nämä vaihteet olivat Pieksämäen V860, joka varustettiin Sekisuin valmistamilla pölkyillä ja Tornion V058, joka varustettiin Sicutin valmistamilla pölkyillä.
- Referenssivaihteet seurantaan varten näille vaihteille löytyy Riihimäeltä V431 (betoni) ja V432 (puu)

Mitatut parametrit

- Pyöräpaino kummaltakin vaihteeseen tulevalta raiteelta
- Pölkyn keskilinjan pystysuunainen siirtymä (keskimmäiset 8 pölkkyä)
- Pölkyn keskilinjan pituussuuntainen venymä (pölkyn yläpinta, 8 keskimmäistä pölkkyä)
- Risteyskärjen pituussuuntainen venymä (siipikiskon jalka ja vastakiskon jalka)
- Risteyskärjen jalan pystykiihtyvyys
- Pölkyn pystysuuntainen kiihtyvyys risteyskärjen alta (välilevyn vaikutus)
- Pölkyn ja kiskon pystysuuntainen ja poikittaissuuntainen sijainti (20 pölkkyä)

Anturit

Pölkkyjen ominaisuudet

	Betoni Bp92	Puu	Sekisui	Sicut
Yläpinnan leveys [mm]	235	240	260	304
Alapinnan leveys [mm]	265	240	260	304
Korkeus [mm]	220	160	160	153
Taivutusvastus [mm ³]	2055353	1024000	1109333	1186056
Kimmomoduli [Mpa]	38700	8000	8100	2500
Venymän ja taivutusmomentin välinen kerroin [m/m -> kNm]	7954,21	819,20	898,55	296,51

Tulokset

		Riihimäki V431 (betoni)			Riihimäki V432 (puu)			Pieksämäki V860 (Sekisui)			Tornio V058 (Sicut)		
		Keskilinjän siirtymä [mm]	Keskilinjän venymä [µm/m]	Keskilinjän taivutus-momentti [kNm]	Keskilinjän siirtymä [mm]	Keskilinjän venymä [µm/m]	Keskilinjän taivutus-momentti [kNm]	Keskilinjän siirtymä [mm]	Keskilinjän venymä [µm/m]	Keskilinjän taivutus-momentti [kNm]	Keskilinjän siirtymä [mm]	Keskilinjän venymä [µm/m]	Keskilinjän taivutus-momentti [kNm]
Syksy 2024	Pölkky -4	-1,38	25,40	2,02	-0,83	144,77	1,19	-3,44	139,78	1,26	-1,09	476,69	1,41
	Pölkky -3	-1,22	41,66	3,31	-1,07	146,94	1,20	-3,12	189,40	1,70	-1,42	409,90	1,22
	Pölkky -2	-1,26	-	-	-1,03	-		-2,60	-	-	-1,26	-	-
	Pölkky -1	-1,21	47,67	3,79	-1,27	132,69	1,09	-3,53	206,61	1,86	-1,28	452,25	1,34
	Pölkky 1	-1,44	62,96	5,01	-1,57	142,74	1,17	-3,83	182,13	1,64	-1,36	337,30	1,00
	Pölkky 2	-2,24	-	-	-1,72	-		-3,88	-	-	-1,02	-	-
	Pölkky 3	-1,97	31,31	2,49	-1,75	170,41	1,40	-3,81	132,89	1,19	-1,10	529,61	1,57
	Pölkky 4	-2,00	23,73	1,89	-0,88	170,31	1,40	-3,49	194,37	1,75	-1,16	406,01	1,20
Kesä 2025	Pölkky -4	-1,18	24,01	1,91	-0,69	189,40	1,55	-10,55	-364,22	-3,27	-1,72	667,13	1,98
	Pölkky -3	-0,98	75,92	6,04	-1,08	9,69	0,08	-11,01	-380,23	-3,42	-2,49	507,01	1,50
	Pölkky -2	-0,97	-	-	-0,96	-	-	-10,07	-	-	-2,28	-	-
	Pölkky -1	-0,79	46,57	3,70	-1,34	228,30	1,87	-12,28	-399,74	-3,59	-2,35	500,18	1,48
	Pölkky 1	-1,13	-	-	-1,45	210,60	1,73	-12,71	-393,84	-3,54	-2,08	441,27	1,31
	Pölkky 2	-2,32	-	-	-1,27	-	-	-12,36	-	-	-1,16	-	-
	Pölkky 3	-2,19	27,90	2,22	-1,77	186,13	1,52	-12,50	-443,74	-3,99	-1,85	641,53	1,90
	Pölkky 4	-2,43	17,95	1,43	-0,81	172,46	1,41	-12,61	-430,43	-3,87	-1,73	541,98	1,61

Usean junan ylityksen keskiarvo

Tulokset

		Riihimäki V431 (betoni)		Riihimäki V432 (puu)		Pieksämäki V860 (Sekisui)		Tornio V058 (ohi) (Sicut)	
		Venymän keskiarvo [µm/m]	Venymän maksimi [µm/m]	Kiskon venymä [µm/m]	Venymän maksimi [µm/m]	Kiskon venymä [µm/m]	Venymän maksimi [µm/m]	Kiskon venymä [µm/m]	Venymän maksimi [µm/m]
Syksy 2024	Siipikisko etelä vasen	163,93	337,93	165,80	194,89	171,39	286,85	47,48	53,11
	Vastakisko etelä vasen	74,55	225,39	120,52	140,07	124,73	219,02	58,35	59,03
	Vastakisko etelä oikea	54,04	89,26	118,95	138,02	176,80	275,14	31,54	45,73
	Siipikisko etelä oikea	249,66	282,20	124,77	138,26	140,86	192,64	42,26	54,67
	Siipikisko pohjoinen vasen	276,84	380,49	154,05	160,97	170,58	220,47	45,00	59,46
	Vastakisko pohjoinen vasen	169,18	208,87	86,82	97,59	141,08	267,62	62,04	76,53
	Vastakisko pohjoinen oikea	119,63	249,23	169,29	200,88	174,13	229,04	33,29	61,40
	Siipikisko pohjoinen oikea	184,83	260,69	177,40	193,09	160,43	196,99	43,17	55,40
Kevät 2025	Siipikisko etelä vasen	155,86	260,43	201,18	202,23	204,54	254,10	56,13	59,09
	Vastakisko etelä vasen	57,14	103,70	149,47	171,76	145,23	225,24	57,58	62,69
	Vastakisko etelä oikea	68,10	115,01	104,51	113,62	147,91	188,77	14,69	16,52
	Siipikisko etelä oikea	302,95	401,08	125,04	130,97	115,83	147,03	38,29	39,95
	Siipikisko pohjoinen vasen	284,60	396,38	160,95	192,18	165,72	226,25	40,07	47,63
	Vastakisko pohjoinen vasen	195,62	308,49	98,02	122,39	153,93	274,23	62,01	68,36
	Vastakisko pohjoinen oikea	124,65	269,90	177,28	234,23	189,71	266,40	5,23	6,76
	Siipikisko pohjoinen oikea	201,58	267,98	194,14	227,19	171,79	202,24	40,46	42,09

Usean junan ylityksen keskiarvo

Vossloh Smart Turnout

- Terran itse asennettujen anturien lisäksi Riihimäen betonipölkkyisessä vaihteessa V431 ja Pieksämäen komposiittipölkkyisessä vaihteessa V860 tullaan koekäyttämään Vosslohin Smart Turnout -järjestelmää.
- Tämä järjestelmä on käytännössä vaihdealueen kriittisimpiin pölkkyihin asennettava langaton kiihtyvyyssanturi sekä radan ulkopuolelle asennettava tiedonsiirtoyksikkö, jonka avulla tallennetaan jokainen junaylitys.
- Mitattuja kiihtyvyyksiä voidaan analysoida Vosslohin oman käyttöjärjestelmän kautta, jossa voidaan asettaa vaihdekohtaisia hälytysrajoja ennakoivan kunnossapidon tueksi.
- Näissä KRV-vaihteissa järjestelmä sisältää 2 anturia/vaihde, joista toinen monitoroi 2-kärkisen risteyksen alla olevaa pölkkyä ja toinen 1-kärkisen risteyksen pölkkyä.

Jatkosuunnitelmat

- Vosslohin anturien asentaminen Pieksämäen vaihteeseen V860.
- Vosslohin järjestelmän hyödyntäminen vaihteiden kunnon arvioinnissa
- Seuraava mittauskierros tullaan tekemään kesällä 2025, jonka jälkeen kaikki tulokset raportoidaan Väyläviraston julkaisuna.

Tutkimuskeskus

TERRA

Geo
Road
Rail

Kiitos!

Lisätiedot

riku.varis@tuni.fi